

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

КАФЕДРА ІНСТРУМЕНТАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О. Б. Жильцов

« 08 » 09 2017 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФОРТЕПІАНО

I курс

Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність – 025 «Музичне мистецтво»
Професійне спрямування «Сольний спів»
Освітній рівень – перший (бакалаврський)

Інститут мистецтв

2017 – 2018 навчальний рік

Розподіл годин зведено з робочим навчальним планом. Структура типова.

Заслушник директора з науково-методичної та навчальної роботи

Ідентифікаційний код 02136554

начальник відділу

моніторингу якості освіти

Програма № 1741/17

Гусак (підпис) (прізвище, ініціали)

« » 20 17 р.

А.О. Таранник

Робоча програма навчальної дисципліни «Фортепіано» для студентів I курсу галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 025 «Музичне мистецтво» професійного спрямування «Сольний спів».

Розробники:

Ляшенко Ольга Дмитрівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри інструментально-виконавської майстерності Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Економова Ольга Серафимівна, старший викладач кафедри інструментально-виконавської майстерності Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри інструментально-виконавської майстерності Інституту мистецтв

Протокол від «07» вересня 2017 року № 1

Завідувач кафедри інструментально-виконавської майстерності

(підпис)

О.С. Плохотнюк

© Ляшенко О. Д., Економова, О. С., 2017
© Київський університет імені Бориса Грінченка, 2017

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	4
СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
I. Опис предмета навчальної дисципліни	6
II. Тематичний план навчальної дисципліни	7
III. Програма навчального курсу	8
IV. Навчально-методична карта дисципліни	13
V. Завдання для самостійної роботи.....	14
VI. Система поточного та підсумкового контролю	14
VII. Методи навчання	18
VIII. Методичне забезпечення курсу	18
IX. Орієнтовний репертуар	18
X. Рекомендована література	20
Основна література	20
Додаткова література	20

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча програма для I курсу навчальної дисципліни «Фортепіано» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено на основі освітньої програми підготовки бакалавра галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 025 «Музичне мистецтво» професійного спрямування «Сольний спів».

Навчальна дисципліна «Фортепіано» містить такі розділи:

- теоретичний (реалізується у ході індивідуальних занять із кожним студентом залежно від його здібностей та попередньої музичної підготовки);
- практичний (здійснюється в ході індивідуальних аудиторних занять у процесі вивчення музичних творів та їх художнього виконання);
- самостійна робота студентів (реалізується в конкретних завданнях для самостійного опанування у систематичних позааудиторних індивідуальних заняттях);
- робота в навчальній лабораторії виконавської майстерності (передбачає реалізацію сформованих інструментально-виконавських компетентностей на індивідуальних заняттях у процесі вивчення вокальних вправ, вокалізів та українських народних пісень).

В програмі передбачені різні варіанти завдань, які безпосередньо мають відношення до рівня довузівської підготовки студентів. Модульні контрольні прослуховування теж зорієнтовані на різний рівень такої підготовки студентів.

Мета навчального курсу – формування *інструментально-виконавської компетентності* майбутніх солістів-вокалістів та керівників вокальних ансамблів у процесі засвоєння фортепіанних творів.

Завдання навчального курсу:

- опанування студентом-вокалістом техніки гри на музичному інструменті;
- оволодіння інтерпретаційними уміннями у процесі роботи над фортепіанними творами;
- розвиток музичних здібностей студентів (музичний слух, музична пам'ять, відчуття метроритму тощо);
- засвоєння методів роботи над музичним твором;
- розвиток інтелектуальної, естетичної і духовної сфер студента на високохудожніх зразках вітчизняної і зарубіжної музики.

Вивчення дисципліни «Фортепіано» сприяє формуванню у студентів таких фахових та загальних *компетентностей*:

- *інструментально-виконавська* (уміння грати на фортепіано вокальні вправи з супроводом модулюючи у всі тональності (вгору і вниз); здатність грати по нотах і підбирати на слух нескладний акомпанемент до вокалізів та вокальних творів);
- *музично-теоретична* (уміння читати нотний текст з аркуша; володіння навичками сольфеджування одноголосного й багатоголосного

музичного матеріалу; розвиненість внутрішнього слуху; здатність застосовувати у процесі навчання та фахової діяльності знання з теорії музики, гармонії, аналізу музичних форм, поліфонії; сформованість музично-теоретичного тезарусу);

– *музично-інформаційна і технологічна* (здатність до самостійного пошуку музичного матеріалу в мережі Інтернет, репертуарних збірках, навчально-методичних посібниках);

– *комунікативна* (здатність до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності; здатність працювати в ансамблі із солістом; вільне володіння українською мовою відповідно до норм культури мовлення);

– *самоосвітня* (здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку; спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію у фаховій діяльності; прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху).

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

І. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФОРТЕШАНО»

Курс	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів відповідних ECTS 2</p> <p>Кількість змістових модулів: 2</p> <p>Загальна кількість годин: 60</p> <p>Кількість годин на тиждень: 1</p>	<p>Шифр та назва галузі знань: 02 – «Культура і мистецтво»</p> <p>Шифр та назва спеціальності: 025 – «Музичне мистецтво»</p> <p>Професійне спрямування «Сольний спів»</p> <p>Освітній рівень: перший (бакалаврський)</p>	<p>Обов'язкова дисципліна</p> <p>Рік підготовки: 1</p> <p>Семестри: 1 – 2</p> <p>Аудиторні (практичні) заняття: 37 год.</p> <p>Самостійна робота 7 год.</p> <p>Модульний контроль: 4 год.</p> <p>Семестровий контроль 12 год.</p> <p>Форма контролю – екзамен (у I семестрі)</p>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФОРТЕПІАНО»

I курс									
№ тем	Назви теоретичних/практичних розділів	Кількість годин							
		Разом	Аудиторних	Лекційних	Семестровий контроль	Лабораторних	Модульний контроль	Самостійна робота	
I СЕМЕСТР									
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1: Основні компоненти початкової інструментальної підготовки									
1.1	Формування піаністичних навичок на базі програмового матеріалу	10	9			9		1	
1.2	Здобуття необхідних технічних навичок гри на музичному інструменті	12	10			10		2	
	Семестровий контроль	6			6				
	Модульний контроль	2					2		
Усього за I семестр		30	19			6	19	2	3
II СЕМЕСТР									
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2: Формування елементарних навичок гри на фортепіано									
2.1	Виховання свідомого ставлення до об'єктивного змісту музичного твору	11	9			9		2	
2.2	Ознайомлення з прийомами інтонування та звуковидобування	11	9			9		2	
	Модульний контроль	2					2		
	Семестровий контроль	6			6				
Усього за II семестр		30	18			6	18	2	4
УСЬОГО		60	37			12	37	4	7

III. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Змістовий модуль 1

Основні компоненти початкової інструментальної підготовки

Тема 1.1. Формування піаністичних навичок на базі програмового матеріалу

Формування умінь розібрати та осмислити твір, працюючи над нотним текстом. Відтворення музичного твору на фортепіано. Визначення структури та аналізу технічних і артикуляційних труднощів.

Основна література: 1, 4.

Додаткова література: 2,7.

Робота в навчальній лабораторії виконавської майстерності.

Формування навичок гри на фортепіано. Робота над нотним текстом розпівок. Вивчення розпівок для різних типів голосів: сопрано, альт, тенора та баса. Музично-теоретичний та художньо-виконавський аналіз розпівок. Виконання розпівок по нотах і напам'ять. Усвідомлення методів виконання розпівок.

Орієнтовний нотний матеріал для роботи в навчальній лабораторії:

- *Єгоричева М.* Вправи для розвитку вокальної техніки.

Робота в навчальній лабораторії по темі 1.1. сприяє розвитку таких компетентностей:

- *інструментально-виконавська* (уміння грати на фортепіано вокальні розпівки вгору і вниз; здатність грати їх по нотах та напам'ять);
- *музично-теоретична* (володіння навичками сольфеджування одноголосого музичного матеріалу; здатність застосовувати у процесі навчання та фахової діяльності знання з теорії музики, історії музикознавства);
- *музично-інформаційна і технологічна* (здатність до самостійного пошуку музичного матеріалу в мережі Інтернет);
- *комунікативна* (здатність до міжособистісного спілкування; вільне володіння українською мовою відповідно до норм культури мовлення);
- *самоосвітня* (здатність до самостійної пізнавальної діяльності).

Тема 1.2. Здобуття необхідних технічних навичок гри на музичному інструменті

Осмислення складників виконавського апарату інструменталіста. Оволодіння різними технічними навичками гри на фортепіано, опанування технічною досконалістю музичних програм шляхом роботи над етюдами та гамами. Закономірність аплікатурних форм: позиційні послідовності, переноси рук, розташування пальців на білих і чорних клавішах тощо. Координація виконавських рухів у процесі гри на фортепіано.

Основна література: 1, 3.

Додаткова література: 3, 4, 6.

Робота в навчальній лабораторії виконавської майстерності.

Формування навичок гри акомпанементу до вправ з дублюванням мелодії вокальної партії, виконанням басу та акордового супроводу. Визначення та відпрацювання технічно-виконавських труднощів (аплікатури, штрихів, фразування, динаміки, агогіки тощо). Самостійний підбір на слух гармонічного супроводу до вокальних вправ. Спів вокальний вправ під власний супровід. Виконання фортепіанної партії до вправ по нотах і напам'ять.

Орієнтовний нотний матеріал для роботи в навчальній лабораторії:

- *Єгоричева М.* Вправи для розвитку вокальної техніки.

Робота в навчальній лабораторії по темі 1.2. сприяє розвитку таких **компетентностей:**

- *інструментально-виконавська* (уміння грати на фортепіано вокальні вправи з супроводом; здатність підбирати на слух нескладний акомпанемент до вправ);
- *музично-теоретична* (розвиненість внутрішнього слуху);
- *музично-інформаційна і технологічна* (здатність до самостійного пошуку музичного матеріалу в репертуарних збірках);
- *комунікативна* (здатність до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності);
- *самоосвітня* (здатність до самоорганізації та саморозвитку).

Модульний контроль: I варіант: гра відповідних гам та етюдів;

II варіант: 2 твори початкового рівня.

Екзаменаційні вимоги

Програма екзамену складається з технічних творів, різних за змістом, стилем, фактурою і формою, які повинні максимально відображати рівень виконавських навичок і умінь студента, а також рівень його загальної музичної культури.

Програма екзамену повинна включати два фортепіанні твори:

I варіант: етюд та п'єса віртуозного характеру;

II варіант: два технічні твори 2 технічні твори початкового рівня.

Змістовий модуль 2

Формування елементарних навичок гри на фортепіано

Тема 2.1. Виховання свідомого ставлення до об'єктивного змісту музичного твору

Ознайомлення з фактурними та образно-емоційними особливостями музичних творів. Специфіка підбору аплікатури. Відповідність аплікатури відображенню художньо-інтерпретаційної моделі композитора. Усвідомлений підхід до розв'язання проблеми підбору доцільної аплікатури. Ознайомлення з критеріями аналізу і самоаналізу виконавських інтерпретацій музичного твору.

Основна література: 1, 2.

Додаткова література: 5,11, 13.

Робота в навчальній лабораторії виконавської майстерності.

Робота над фортепіанним супроводом до вокалізів. Художньо-виконавський аналіз фортепіанного супроводу, визначення технічно-виконавських труднощів. Засвоєння аплікатурних прийомів. Виконання фортепіанної партії вокалізів по нотах і напам'ять. Спів нескладних вокалізів під власний супровід. Динамічний баланс сольної та акомпануючої партії. Самоаналіз студентом своєї діяльності.

Орієнтовний нотний матеріал для роботи в навчальній лабораторії:

- *Абт Ф.* Школа співу: вибрані вправи для низьких голосів у супроводі фортепіано.
- *Зейдлер Г.* Мистецтво співу. Частина I, II.

Робота в навчальній лабораторії по темі 2.1. сприяє розвитку таких **компетентностей:**

- інструментально-виконавська (уміння грати на фортепіано

- вокалізи, здатність грати по нотах);
- музично-теоретична (здатність застосовувати на практиці знання з гармонії, аналізу музичних форм);
- *музично-інформаційна і технологічна* (здатність до самостійного пошуку музичного матеріалу в навчально-методичних посібниках);
- *комунікативна* (здатність до міжособистісного спілкування, толерантності);
- самоосвітня (спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самоаналіз своєї діяльності).

Тема 2.2 Ознайомлення з прийомами інтонування та звуковидобування

Оволодіння вміннями якісного звуковидобування. Формування навичків кантиленного звуковидобування. Основні завдання роботи над мелодією та її інтонаційною виразністю. Знання особливостей звуковидобування у творах різних жанрів, стилів. Динамічна палітра звучання та її зв'язок зі змістом твору. Тембральне забарвлення інструментального звучання.

Основна література: 1, 4.

Додаткова література: 10, 12, 13.

Робота в навчальній лабораторії виконавської майстерності.

Розвиток навичок добору акомпанементу до пісенного матеріалу на слух. Самостійний підбір на слух гармонічного супроводу до вокальних вправ, вокалізів та українських народних пісень. Виконання українських народних пісень під власний супровід.

Орієнтовний нотний матеріал для роботи в навчальній лабораторії:

- Обробка *М. Глинки*. „Не щечечи, соловейку”;
- Обробка *В. Заремби*. „Дивлюсь я на небо”;
- Обробка *В. Косенка*. „Грицю, Грицю, до роботи”;
- Обробка *В. Косенка*. „Взяв би я бандуру”;
- Обробка *М. Лисенка*. „Там, де Ятрань круто в'ється”;
- Обробка *С. Людкевича*. „Ой, ти, дівчино, заручена”;
- Обробка *М. Лисенка*. „Ой не світи, місяченьку”;
- Обробка *Н.Скоробагатька*. „Стоїть гора високая”;
- Обробка *Н. Скоробагатька*. „Очерет лугом гуде”;
- Обробка *Ю. Соколовського*. „І шумить, і гуде”;
- Обробка *Ю. Соколовського*. „Лугом іду, коня веду”;
- Обробка *Ю. Соколовського*. „Місяць на небі”;
- Обробка *Ю. Соколовського*. „Тече річка невеличка”;

- Обробка Ю. Щуровського. „Ой, за гаєм, гаєм”;
- Обробка Ю. Щуровського. „Ой, ходила дівчина бережком”.

Робота в навчальній лабораторії по темі 2.2. сприяє розвитку таких **компетентностей:**

- *інструментально-виконавська* (уміння грати на фортепіано обробки народних пісень, підбирати на слух нескладний акомпанемент, читати ноти з листа);
- музично-теоретична (сформованість музично-теоретичного тезаурусу);
- *музично-інформаційна і технологічна* (здатність до самостійного пошуку музичного матеріалу в мережі Інтернет, репертуарних збірках, навчально-методичних посібниках);
- *комунікативна* (вільне володіння українською мовою відповідно до норм культури мовлення);
- самоосвітня (прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху).

Модульний контроль: I варіант: виконання 2 різнохарактерних п'єс;

II варіант: виконання 2-х музичних творів з програми другого класу ДМШ.

IV. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «ФОРТЕПІАНО»

I курс

**Практичні заняття – 37 год. Самостійна робота – 7 год.
Модульний контроль – 4 год. Аудиторні заняття – 37 год.**

	I семестр		II семестр	
Модулі	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2	
Назва модуля	Основні компоненти початкової інструментальної підготовки		Формування елементарних навичок гри на фортепіано	
К-сть балів за модуль	234,5 балів		224 балів	
Заняття	1 – 9	10 – 19	1 – 9	10 – 18
Теми занять та кількість балів	Формування піаністичних навичок на базі програмового матеріалу. Формування навичок гри розпівок (творча лабораторія)	Здобуття необхідних технічних навичок гри на музичному інструменті. Формування навичок гри вокальних вправ (творча лабораторія)	Виховання свідомого ставлення до об'єктивного змісту музичного твору. Формування навичок гри вокалізів (творча лабораторія)	Ознайомлення з прийомами інтонування та звуковидобування. Формування навичок підбору по слуху (творча лабораторія)
Відвідування	4,5 б.	5 б.	4,5 б.	4,5 б.
Робота під час занять	90 б.	100 б.	90 б.	90 б.
Самостійна робота	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.
Види поточного контролю		МК (25 балів)		МК (25 балів)
Усього за семестр	за період роботи до екзамену без урахування коефіцієнта 234,5 балів (коефіцієнт 3,9)		224 бали	
Підсумковий контроль	Екзамен – 40 балів			

V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

I курс

№	Зміст завдання	К-сть годин	Література	Академічний контроль	Бали
1.	Тема 1.1. Розібрати музичний твір.	1	I варіант –Л. Колодуб «Гуцульський танець»; II варіант – А. Хачатурян «Андантино»	Прослуховування	5
2.	Тема 1.2. Робота над етюдом та гамами.	2	I варіант – І. Беркович «Етюд»; II варіант – мажорна або мінорна гама.	Прослуховування	5
3.	Тема 2.1. Підібрати необхідну аплікатуру і виконати музичний твір.	2	I варіант – укр.. нар. пісня «І шумить і гуде» або музичний твір Ю. Щуровського «Пісенька».	Перевірка і прослуховування	5
4.	Тема 2.2. Робота над динамічною палітрою музичного твору.	2	I варіант: М. Шух «Каченята стрибають»; II варіант: В. А. Моцарт «Вальс».	Прослуховування	5
Усього за I рік:		7			20

VI. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО Й ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Навчальні досягнення бакалаврів з дисципліни «Фортепіано» професійного спрямування «Сольний спів» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь і навичок.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види контролю.

Кожний модуль включає бали за відвідування занять, поточну роботу на лабораторних (індивідуальних) заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу (модульне контрольне прослуховування). Модульний контроль знань здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

І курс

І семестр

№ п/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць	Сума балів
1.	Відвідування практичних занять	0,5	19	9,5
2.	Робота на практичному занятті	10	19	190
3.	Виконання модульної контрольної роботи (модульне контрольне прослуховування)	25	1	25
4.	Самостійна робота (виконання домашнього завдання)	5	2	10
Усього за І семестр				234,5
Коефіцієнт				3,9
Екзамен				40

II семестр

№ п/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць	Сума балів
1.	Відвідування практичних занять	0,5	18	9
2.	Робота на практичному занятті	10	18	180
3.	Самостійна робота (виконання домашнього завдання)	5	2	10
4.	Модульний контроль	25	1	25
Усього за II семестр				224

**Розподіл балів за темами змістових модулів,
що присвоюються студентіві упродовж вивчення навчального курсу
«Фортепіано»**

І КУРС – І СЕМЕСТР	
Змістовий модуль 1 (практичні заняття + самостійна робота + модульний контроль)	
Тема 1.1	Тема 1.2
99,5	135
Усього за І семестр без урахування коефіцієнта – 234,5 бали Коефіцієнт – 3,9. Екзамен – 40 балів	

І КУРС – ІІ СЕМЕСТР		
Змістовий модуль 2 (практичні заняття + самостійна робота + модульний контроль)		
Тема 2.1	Тема 2.2	
99,5	124,5	Усього за ІІ семестр: 224 бали

У процесі оцінювання навчальних робіт застосовуються такі методи:

- усного контролю (оцінювання рівня сформованості інструментально-виконавських умінь студентів у процесі виконання на фортепіано навчального завдання відповідно до програми навчального курсу);
- самоконтролю (самоаналіз, самооцінка та самокоригування студентом своїх музично-виконавських дій).

Максимальний рейтинговий показник – 100 балів.

Максимальна кількість підсумкових балів на першому курсі у І семестрі за період роботи становить:

234,5 балів, що прирівнюється до **100 балів** з урахуванням коефіцієнта **(3,9)**.

Порядок переведення рейтингових показників успішності в європейську шкалу ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75 – 81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 – 74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60 – 68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35 – 59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1 – 34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

VII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації:

- *словесні*: пояснення, розповідь, бесіда.
- *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *практичні*: вправи, прийоми

2. За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з нотним матеріалом; виконання індивідуальних навчальних завдань.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності (навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості тощо).

VIII. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

1. Робоча навчальна програма з дисципліни .
2. Нотна література.
3. Мистецтвознавча література з проблем інструментального виконавства.
4. Методична література з навчання гри на фортепіано.
5. Аудіо- та відеозаписи занять і концертних виступів видатних педагогів та виконавців.

IX. ОРІЄНТОВНИЙ РЕПЕРТУАР

Етюди

1. Беренс Г. Тв. 70. 50 маленьких фортепіанних п'єс без октав: №№1- 30.
2. Беркович І. Маленькі етюди: №№ 1- 30.
3. Гедіке О. Тв. 32. 40 мелодійних етюдів для початківців: №2, 3, 7.
Тв.36. 60 легких фортепіанних п'єс для початківців. Зош.1: №№ 13, 14, 22. Тв. 46. 50 легких п'єс для фортепіано. Зош. 1: №№11, 18, 20.
4. Гнесіна О. Маленькі етюди для починаючих: №№1- 3, 7, 9- 13, 15, 19.
5. Черні К. Вибрані фортепіанні етюди. Під ред. Г.Гермера. Ч. 1: №№ 1- 6.
6. Шітте А. Тв. 108. 25 маленьких етюдів: №№ 1- 15. Тв. 160. 25

легких етюдів: №№ 1- 20; Вибрані етюди зарубіжних композиторів для фортепіано. Вип. 1 №№ 2- 29. Етюди для фортепіано. Вип. 1. Під ред. В. Дельнової (за вибором).

П'єси

1. Агафонніков В. Музичні ігри. 27 п'єс для починаючого піаніста (за вибором).
2. Александров А. 6 маленьких п'єс для фортепіано (за вибором)
3. Антюфеев Б. Дитячий альбом. (за вибором).
4. Барток Б. Дітям. Зош. 1 (найбільш легкі п'єси). Мікрокосмос. Зош. 1 (за вибором) .
5. Бер О. Зозуля.
6. Беренков В. Дві марійські пісні: Сі мажор, До мажор .
7. Беркович І. 25 маленьких п'єс (за вибором).
8. Блок В. Дитячий альбом: Колискова, Волинка грає, Ведмідь у лісі.
9. Волков В. 30 п'єс для фортепіано (за вибором). 10 п'єс для фортепіано (за вибором).
10. Гедіке О. Тв. 36. 60 легких фортепіанних п'єс.
11. Герштейн В. 10 фортепіанних п'єс: №№ 3, 5, 6, 8.
12. Гольденвейзер О. Тв. 11. Збірка п'єс для фортепіано: №№ 3, 5, 6.
13. Гречанінов О. Тв. 98. Дитячий альбом (за вибором).
14. Жилінський А. Фортепіанні п'єси для дітей (за вибором).
15. Кабалевський Д. Тв. 27. Вибрані п'єси для дітей (за вибором).

Поліфонічні твори

1. Аглінцева О. Російська пісня.
2. Бах І.С. Нотний зошит Анни Магдалени Бах: №1-Менует.
3. Беркович І. 25 легких п'єс для фортепіано: Канон.
4. Гедіке О. Тв. 36. 60 легких фортепіанних п'єс для початківців.
5. Гендель Г. Арія ре мінор, Менует мі мінор.
6. Глінка М. Дві поліфонічні п'єси: Мі бемоль мажор, ре мінор.
7. Гуммель І. П'єси: Фа мажор, До мажор, ре мінор.
8. Крігер І. Менует ля мінор.
9. Лисенко М. Ой, під горою, під перевозом. За річкою-бережком.
10. Михайлов К. Пісня.
11. Моцарт Л. Менует, Буре.
12. Салютринська Т. Протяжна.
13. Слонов Ю. П'єси для дітей: Поліфонічна п'єса.
14. Сорокін К. Дитячий куточок: Няньчина пісенька.

Твори великої форми

1. Бетховен Л. Сонатина Соль мажор.
2. Беркович І. Варіації на тему російської народної пісні “Во саду ли в огороде”.
3. Гедіке О. Тв. 36. Сонатина До мажор.
4. Кабалевський Д. Тв. 51. №1 Варіації на тему народної пісні.

5. Литкова І. Варіації на тему білоруської народної пісні “Савка та Гришка зробили дуду”.
6. Моцарт В. Алегро Сі-бемоль мажор. Легка сонатина До Мажор.
7. Назарова Т. Варіації на тему російської народної пісні ”Пойду ль, выйду ль я”.
8. Салютринська Т. Сонатина.
9. Штейбельт Д. Сонатина До мажор.

ІХ. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Алексеев А. Д. Методика обучения игре на фортепиано. /А. Д. Алексеев. – М.: Музыка, 1978. – 287 с. (В бібліотеці Інституту мистецтв – 2 екз.)
2. Баренбойм Л. А. Путь к музицированию. 2-е изд. – / Л. А. Баренбойм–Л.: Сов. композитор, 1973. – 270 с. (В бібліотеці Інституту мистецтв 1 екз.).
3. Гаркуша Л. І., Економова О. С. Формування інструментально-виконавського досвіду майбутнього вчителя музичного мистецтва / Людмила Гаркуша, Ольга Економова. – К.: Київський університет ім. Б. Грінченка, 2014. – 120 с. (В бібліотеці Інституту мистецтв є 4 екз.).
4. Нейгауз Г. Г. Об искусстве фортепианной игры: Записки педагога / Г. Г. Нейгауз. – [5-е изд.] – М. : Музыка, 1987. – 238 с. (В бібліотеці Інституту мистецтв 5 екз.)

Додаткова література

1. Голубовская Н. И. Искусство педализации. / Н. И. Голубовская – Л.: Сов. композитор, 1985. – 96 с.
2. Кременштейн Б. Л. Воспитание самостоятельности учащегося в классе специального фортепиано. / Б. Л. Кременштейн– М.: Сов. композитор, 2003. – 120 с.
4. Либерман Е. Я. Работа над фортепианной техникой. Е. Я. Либерман– М.: Искусство, 1985. –144 с.
5. Маккиннон Л. Игра наизусть. / Л. Маккиннон– М.: Искусство, 1967. – 144 с.
6. Мартинсен К. А. Индивидуальная фортепианная техника (на основе звукотворческой воли) \ Карл Адольф Мартинсен; [пер. с нем. В. Л. Михелис]; ред. Г. М. Когана. – М.: Музыка. 1966. – 217 с.
7. . Мартинсен К. А. Методика индивидуального преподавания игры на фортепиано / Карл Адольф Мартинсен; [пер. с нем. В. Л. Михелис]; ред. Л. И. Ройзмана. – М.: Музыка, 1977. – 127 с.
8. Милич Б. Е. Воспитание ученика-пианиста в 5-7 классах ДМШ. / Б. Е. Милич– К.: Муз. Україна, 1982. – 86с.
9. Падалка Г. М. Учитель, музика, діти./ Галина Микитівна Падалка – К.: КГПИ, 1982. – 144 с
10. Савшинский С. И. Работа пианиста над музыкальным произведением / Самарий Ильич Савшинский. – Л.: Музыка, 1964. – 187 с.
11. Савшинский С. И. Работа пианиста над техникой / Самарий Ильич

Савшинский. – Л.: Музыка, 1964. – 106 с.

12. Тимакин Е. М. Воспитание пианиста. Методическое пособие./ Е. М. Тимакин – М.: Музыка, 1989. – 144 с.

13. Цыпин Г. М. Обучение игре на фортепиано. / Г. М. Цыпин– М.: Сов. композитор, 1994. – 176 с.